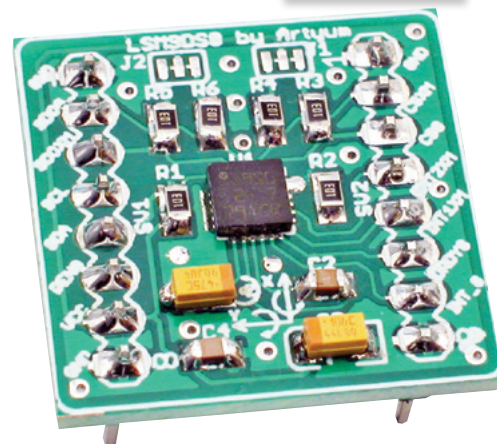

Czujnik inercyjny LSM9DS0 oraz jego zastosowanie praktyczne

**AVT
5491**

W artykule opisano projekt modułu płytki PCB z układem czujnika inercyjnego LSM9DS0. Dzięki zastosowaniu złącza goldpin jest możliwe wielokrotne zastosowanie jednego układu IMU w wielu urządzeniach. W dalszej kolejności omówiono przykłady praktycznej komunikacji z czujnikiem inercyjnym LSM9DS0 za pomocą interfejsu I²C. Oprogramowanie wykonano w języku C dla mikrokontrolera ATmega8.

Rekomendacje: tekst jest przeznaczony dla osób, które chcą w krótkim czasie rozpocząć pracę z układem IMU i zastosować go we własnych projektach.

Zaprezentowane w dalszej części artykułu kody źródłowe napisano w języku C dla mikrokontrolera ATmega8. Należy mieć na uwadze, iż pominięto niektóre funkcjonalności, dlatego zawarte tu informacje należy traktować jako wstęp i ułatwienie do dalszej analizy dokumentacji producenta. Opis jest jednak wystarczający, aby uruchomić LSM9DS0 na 8-bitowej platformie wyposażonej w interfejs I²C.

Możliwości LSM9DS0

IMU (Inertial Measurement Unit) LSM9DS0 jest inercyjnym urządzeniem pomiarowym firmy STMicroelectronics wykonanym w technologii MEMS. W jednym układzie scalonym znajdują się sensory: 3-osiowy żyroskop, 3-osiowy akcelerometr, 3-osiowy magnetometr. Taki zestaw czujników jest nazywany 9DOF (9 stopni swobody). Dodatkowo, w strukturę układu wbudowano również termometr.

Układ umożliwia pomiar sił przyspieszenia, prędkości kątowych oraz wartości pól magnetycznych w przestrzeni 3D. Wysoka, 16-bitowa rozdzielczość odczytów odzwierciedla:

- Przyspieszenia liniowe w zakresach $\pm 2g$, $\pm 4g$, $\pm 6g$, $\pm 8g$, $\pm 16g$.
- Wartości indukcji pola magnetycznego w zakresach: ± 2 , ± 4 , ± 8 , ± 12 Gs.
- Prędkości kątowe w zakresach $\pm 245/\pm 500/\pm 2000$ stopni na sekundę.

Każdy z 3 czujników może zostać wprowadzony w tryb uśpienia, dzięki czemu możliwe jest wykorzystywanie tylko wybranych sensorów oraz oszczędność w poborze prądu. Duże możliwości i niewielkie wymiary

umożliwiają zastosowanie w wielu projektach opartych na procesorach 8 lub 32-bitowych. Komunikacja z układem możliwa jest poprzez magistralę SPI lub I²C. Układ jest kompatybilny z I²C o standardowej szybkości linii danych 100 kHz, jak również 400 kHz w trybie szybkim. Wyposażony jest w konfigurowalne generatory przerwań na określonych pinach, które umożliwiają programowe wykrywanie ruchu lub reakcje na zmianę położenia w przestrzeni 3D. Układ zasilany jest napięciem od 2,4 V do 3,6 V.

Konfiguracja sprzętowa modułu LSM9DS0

Na **rysunku 1** zamieszczono schemat płytki drukowanej z układem LSM9DS0. Projekt uwzględnia zalecenia producenta dotyczące filtrowania zasilania, a także przewiduje łatwą zmianę parametrów użytkowych. Płytke wyposażono w dwie zworki lutownicze (J1, J2) sterujące doprowadzeniami CS_G i CS_XM oraz SDO_G i SDO_XM. Pierwsza para umożliwia wybór interfejsu komunikacyjnego dla G oraz XM zgodnie z **tabelą 1**. Druga para spełnia dwa zadania – umożliwia ustawienie adresu lub wyprowadzenie danych za pomocą odpowiedniego interfejsu komunikacyjnego (**tabela 2**).

Zmiana poziomów na wyprowadzeniach jest wykonywana poprzez rozwarcie lub zwarcie za pomocą zworek ścieżek łączących rezystory R3...R6 z linią Vcc. Domyślnie układ został przygotowany do pracy poprzez magistralę I²C z adresami 0x6B (G) i 0x1D (XM).

Na schemacie ideowym można zauważyć rozmieszczenie wyprowadzeń płytki drukowanej. Ich funkcje opisano w **tabeli 3**.

W ofercie AVT*
AVT-5491 A

Podstawowe informacje:

- Wymiary: 31 mm x 17 mm.

Dodatkowe materiały na FTP:
<ftp://ep.com.pl>, user: 54721, pass: qn2jyb4t

- wzory płytek PCB

Projekty pokrewne na FTP:
(wymienione artykuły są w całości dostępne na FTP)

- AVT-1806 Detektor drgań (EP 7/2014)
- AVT-5393 ASO – Automatem system ostrzegania (EP 4/2013)
- AVT-5387 gLogger – 3-osiowy rejestrator przyspieszenia (EP 3/2013)
- AVT-5223 Kieszonkowy akcelerometr (EP 2/2010)

* Uwaga:
Zestawy AVT mogą występować w następujących wersjach:
AVT xxxx UK to zaprogramowany układ. Tylko i wyłącznie. Bez elementów dodatkowych.
AVT xxxx A płytka drukowana PCB (lub płytki drukowane, jeśli w opisie wyraźnie zaznaczono), bez elementów dodatkowych.
AVT xxxx A+ płytka drukowana i zaprogramowany układ (czyli połączenie wersji A i wersji UK) bez elementów dodatkowych.
AVT xxxx B płytka drukowana (lub płytki) oraz komplet elementów wymienionych w załączniku pdf to nic innego jak zmontowany zestaw B, czyli elementy wmontowane w PCB. Należy mieć na uwadze, że o ile nie zaznaczono wyraźnie w opisie, zestaw ten nie ma obudowy ani elementów dodatkowych, które nie zostały wymienione w załączniku pdf oprogramowanie (nieczęsto spotykana wersja, lecz jeśli występuje, to niezbędne oprogramowanie można pobrać, klikając w link umieszczony w opisie kitu)
AVT xxxx CD Nie każdy zestaw AVT występuje we wszystkich wersjach! Każda wersja ma załączony ten sam plik pdf! Podczas składania zamówienia upewnij się, którą wersję zamawiasz! (UK, A, A+, B lub C). <http://sklep.avt.pl>

Schemat montażowy pokazano na **rysunku 2**. Sensor zamontowano na płycie dwustronnej, a wszystkie komponenty umieszczono na warstwie górnej. W pierwszej kolejności należy zamontować układ IMU (LSM9DS0), którego polaryzacja musi być zgodna z nadrukowanym schematem wektorów pomiarowych. W następnej kolejności należy zamontować elementy pasywne: kondensatory i rezystory. Przed montażem listwy goldpin należy zwrócić uwagę na umiejscowienie układu w docelowym projekcie, gdyż zmiana orientacji IMU, pomimo iż ta jest dowolna, niesie za sobą określone konsekwencje, jeśli chodzi o interpretację wyników pomiarów.

Niestety, montaż układu LSM9DS0 na PCB metodą „domową” jest bardzo trudny ze względu na małe i trudno dostępne

pady. Z tego powodu może sprawić znaczne trudności osobom niemającym wprawy w montażu układów elektronicznych.

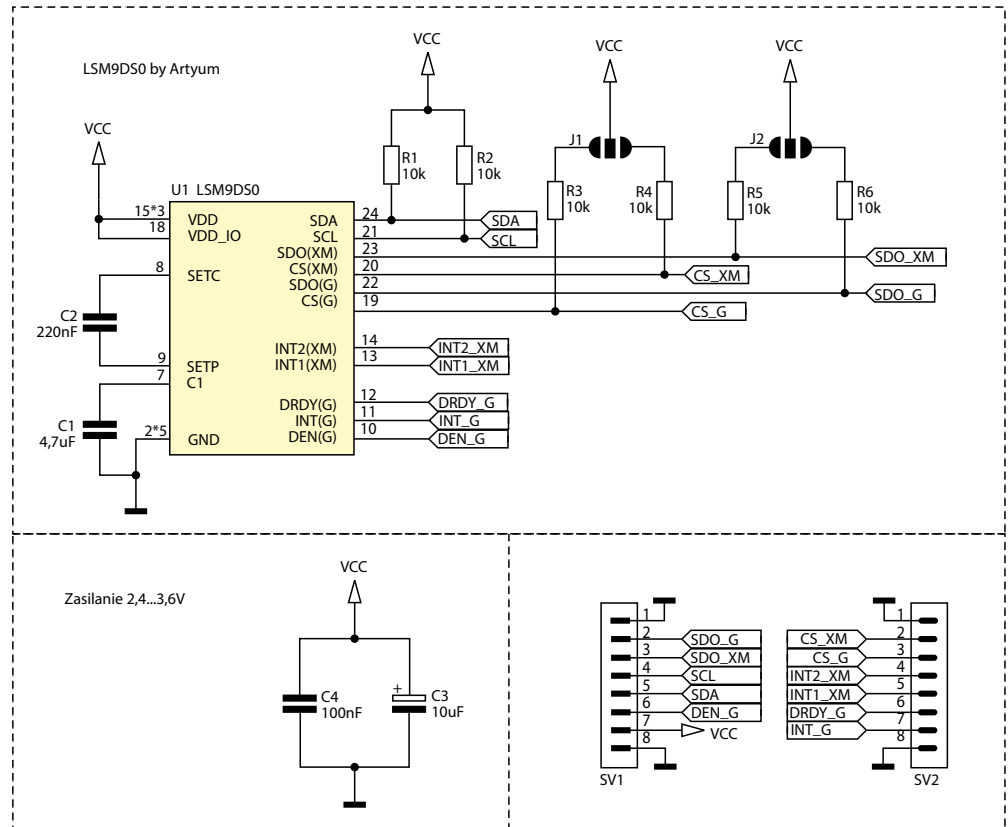
Komunikacja I²C

Komunikacja za pomocą I²C jest dwukierunkowa i przebiega w konfiguracji master – slave. Możliwe są 4 tryby komunikacji: wysłanie bajtu do układu *slave*, wysłanie wielu bajtów do układów *slave*, odczyt bajtu z układu *slave*, odczyt wielu bajtów z układów *slave*. Inicjalizacja połączenia jest wykonywana po stronie układu *master*, którym z reguły jest mikrokontroler. Dla uproszczenia kodu przyjęto definicje pokazane na **listingu 1**.

Zmienną `I2C_ILOOP` utworzono w celu zabezpieczenia przez zawieszaniem się programu w wypadku wystąpienia problemu w trakcie komunikacji.

Inicjalizacja interfejsu TWI (I²C) mikrokontrolera ATmega8 sprowadza się do określenia częstotliwości pracy zgodnie ze wzorem znajdującym się w dokumentacji. Zależnie od trybów pracy interfejsów układów dołączonych do I²C, maksymalna częstotliwość przebiegu zegarowego może wynosić 100 kHz lub 400 kHz, co odpowiada prędkości transmisji 100 kb/s lub 400 kb/s. Oczywiście, trzeba przy tym uwzględnić częstotliwość taktowania mikrokontrolera. W wypadku taktowania za pomocą przebiegu o częstotliwości 8 MHz do rejestru TWBR należy zapisać liczbę dziesiętną 8 (**listing 2**). Odpowiednie dobranie częstotliwości zmniejsza prawdopodobieństwo wystąpienia błędów w transmisji danych.

Na **listingu 3** pokazano funkcję służącą do inicjalizacji interfejsu TWI. Status TWI zwracany jest w rejestrze TWSR w bitach o numerach 7...3, dlatego pozostałe 3 bity (2...0) zostały zamaskowane liczbą 0xF8 (0b1111000). Kody statusów TWI

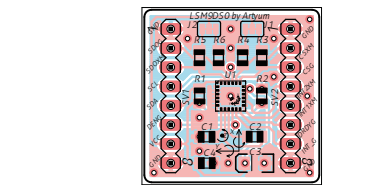

Rysunek 1. Schemat ideowy płytki z sensorem LSM9DS0

są szczegółowo opisane w dokumentacji CPU. Działanie funkcji przesyłającej 1 bajt danych (**listing 4**) polega na zapisaniu bajtu w rejestrze TWDR, a następnie włączeniu interfejsu sprzętowego.

Przy odczycie danych wyróżnia się 2 tryby: z potwierdzeniem (ACK) lub bez potwierdzenia (NACK). Sterowanie opcją ACK w interfejsie sprzętowym TWI zaimplementowanym przez Atmel odbywa się za pomocą bitu TWEA. Jeśli bit jest ustawiony 1, wówczas zostanie wygenerowany sygnał ACK. Odczyt danych z opcjami ACK oraz NACK pokazano na **listingu 5**.

Transmisję danych kończy wysłanie sygnału *Stop*, który zwalnia linie

Rysunek 2. Schemat montażowy płytki z sensorem LSM9DS0

transmisyjne i umożliwia przesyłanie danych przez inne urządzenia dołączone do I²C lub nawiązanie nowego połączenia. Funkcję wysyłającą sekwencję *Stop* pokazano na **listingu 6**. Kolejne funkcje służące do transmisji danych wykonano na podstawie dokumentacji układu LSM9DS0

Tabela 1. Wybór interfejsu komunikacyjnego za pomocą J1

CS_G / CS_XM	Interfejs G	Interfejs XM
0	SPI	SPI
1	I ² C	I ² C

Tabela 2. Wybór funkcji za pomocą zwory J2

SDO_G/ SDO_XM	SPI	I ² C
SDO_XM	Seria Data Output (SDO) dla XM	Konfiguracja adresu XM
SDO_G	Seria Data Output (SDO) dla G	Konfiguracja adresu G

Tabela 3. Opis wyprowadzeń modułu akcelerometru

Nazwa	Opis funkcji
SDA	Linia SDA dla I ² C
SCL	I ² C – Linia SCL SPI – Linia SPC
SDO_G	I ² C – Wybór adresu SPI – Linia SDO dla żyroskopu
SDO_XM	I ² C – Wybór adresu SPI – Linia SDO dla akcelerometru i magnetometru
INT2_XM	Linia przerwania nr 2 dla akcelerometru i magnetometru
INT1_XM	Linia przerwania nr 1 dla akcelerometru i magnetometru
DRDY_G	Linia informująca o gotowości danych do odczytu z żyroskopu
CS_XM	Wybór interfejsu komunikacyjnego dla akcelerometru i magnetometru
CS_G	Wybór interfejsu komunikacyjnego dla żyroskopu
INT_G	Linia programowalnego przerwania dla żyroskopu
DEN_G	Włącznik danych żyroskopu
GND	GND
ACC	Zasilanie 2,4 – 3,6 V

oraz ATmega8. Pokazano jest na **listingu 7**. Odczyt rozpoczyna się od wysłania na poprzez interfejs TWI (I²C) adresu urządzenia slave (*sla*) wraz z ustawioną flagą *Write*. Po tej operacji układ slave oczekuje na otrzymanie od master kolejnego bajtu, tym razem z adresem komórki pamięci

do odczytu (*adr*). Następnie, jest wykonywane odwrócenie kierunku komunikacji poprzez wykonanie rozkazu *Repeated Start* oraz ponownie przesłanie poprzez TWI adresu układu slave, lecz tym razem z ustawioną flagą *Read*. Należy zwrócić uwagę na to, że na każdym etapie komunikacji

następuje weryfikacja kodów kontrolnych opisanych w dokumentacji mikrokontrolera. W przypadku wystąpienia błędu na dowolnym etapie wymiany danych odczyt jest dyskwalifikowany, a funkcja zwraca wartość 0. Operacja zapisu bajtu do urządzenia slave jest analogiczna do powyższej, lecz tym razem nie ma konieczności zmiany kierunku komunikacji. Dzięki ustawieniu siódmego bitu w chwili przekazywania adresu (*adr*) zostaje uruchomiona automatyczna inkrementacja adresów do odczytu. Za pomocą tego mechanizmu jest możliwe odczytywanie wielu następujących po sobie rejestrów, dopóki potwierdzenie ACK jest włączone. Nie ma wówczas konieczności przesyłania adresów w kolejnych odczytach (**listing 8**).

Dla ułatwienia analizy, na **listingu 9** umieszczono deklaracje nagłówek opisanych funkcji.

bit nr 7	6	5	4	3	2	1	0
DR1	DR0	BW1	BW0	PD	Zen	Yen	Xen

DR1..DR0	Wybór częstotliwości pracy
BW1..BW0	Ustawienie szerokości pasma
PD	Włącznik żyroskopu (0: wyłączony, 1: praca normalna lub uśpienie)
Zen	Włącznik osi Z (0: oś Z wyłączona; 1: oś Z włączona)
Yen	Włącznik osi Y (0: oś Y wyłączona; 1: oś Y włączona)
Xen	Włącznik osi X (0: oś X wyłączona; 1: oś X włączona)

Rysunek 3. Rejestr kontrolny akcelerometru CTRL_REG1_G

Listing 1. Definicje ułatwiające zrozumienie działania programu

```
#define I2C_READ 0x01
#define I2C_WRITE 0x00
#define I2C_TWINTSET (TWCR & (1<<TWINT))
#define I2C_RETTWSR (TWSR & 0xF8)
#define I2C_ILOOP 255
```

Listing 2. Ustawienie częstotliwości sygnału SCL

```
//Inicjalizacja Master dla CPU 8 MHz
void i2c_init(void)
{
    //SCL freq= F_CPU/(16+2(TWBR)*4^TWPS)
    TWBR=8; //8:100KHz
    TWSR=(0<<TWPS1)|(0<<TWPS0); //Prescaler: 1
}
```

Listing 3. Inicjalizacja interfejsu TWI mikrokontrolera ATmega8

```
uint8_t i2c_start(void)
{
    uint8_t i=I2C_ILOOP;
    //Wyczyszczenie flagi TWI interrupt,
    //wysłanie sygnału start, włączenie TWI
    TWCR = (1<<TWINT)|(1<<TWSTA)|(1<<TWEN);
    //Oczekiwanie na przesłanie sygnału start
    while ((i) && (!I2C_TWINTSET)) i--;
    //TWSR & 0xF8 - zamaskowanie preskalera w TWSR
    if (I2C_TWINTSET) return I2C_RETTWSR; else return 0;
}
```

Listing 4. Funkcja przesyłająca pojedynczy bajt za pomocą TWI

```
uint8_t i2c_write_data(uint8_t data)
{
    uint8_t i=I2C_ILOOP;
    TWDR=data; //put data in TWDR
    TWCR=(1<<TWINT)|(1<<TWEN);
    while ((i) && (!I2C_TWINTSET)) i--;
    if (I2C_TWINTSET) return I2C_RETTWSR; else return 0;
}
```

Listing 5. Odczyt danych z potwierdzeniem (ACK)

```
uint8_t i2c_read_data_ack(uint8_t *data)
{
    uint8_t i=I2C_ILOOP;
    TWCR=(1<<TWINT)|(1<<TWEN)|(1<<TWEA);
    while ((i) && (!I2C_TWINTSET)) i--;
    if (I2C_TWINTSET) {
        *data = TWDR;
        return I2C_RETTWSR;
    }
    else return 0;
}

uint8_t i2c_read_data_nack(uint8_t *data) {
    uint8_t i=I2C_ILOOP;
    TWCR=(1<<TWINT)|(1<<TWEN);
    while ((i) && (!I2C_TWINTSET)) i--;
    if (I2C_TWINTSET) {
        *data = TWDR;
        return I2C_RETTWSR;
    }
    else return 0;
}
```

Adresowanie LSM9DS0

Każde urządzenie typu slave dołączone do I²C musi mieć unikalny adres. Układ LSM9DS0 funkcjonalnie podzielono na dwa urządzenia. Pierwsze z nich udostępnia dane z żyroskopu i oznaczone G. Drugie – oznaczone XM – dostarcza dane z akcelerometru oraz magnetometru. Producent przewidział możliwość zmiany domyślnych adresów. Można to zrobić za pomocą odpowiednich poziomów na wejściach SDO_G i SDO_XM. W tabeli 4 podano adresy interfejsów sensorów wbudowanych w strukturę LSM9DS0.

Konfigurowanie LSM9DS0

Konfigurowanie układu sensora jest wykonywane poprzez zapisanie rejestrów konfiguracyjnych. Zostały one podzielone na część

Tabela 4. Zależność adresu sensorów wbudowanych w LSM9DS0 od poziomu na doprowadzeniach SDO_G, SDO_XM

SDO_G / SDO_XM	G	XM
0	0x6A	0x1E
1	0x6B	0x1D

REKLAMA

Projekty na...
STM32

www.stm32.eu

KAMAMI

life.augmented

Wykaz elementów

Rezystory:

R1...R6: 10 kΩ (SMD 0805)

Kondensatory:

C1: 4,7 μF (SMD 0805)

C2: 220 nF (SMD 0805)

C3: 10 μF/16 V (SMD „B”)

C4: 100 nF (SMD 0805)

Półprzewodniki:

IMU: LSM9DS0

Inne:

JP1...JP3: listwa goldpin (11 wypr.)

odpowiedzialną za funkcjonowanie żyroskopu (G) oraz część zawierającą nastawy akcelerometru i magnetometru (XM). Sposób konfigurowania układu żyroskopu zademonstrowano na przykładzie rejestru żyroskopu CTRL_REG1_G.

Zawartość rejestru CTRL_REG1_G pokazano na **rysunku 3**.

Możliwe kombinacje bitów DR1..BW0 wymienione zostały w kolejnej tabeli w dokumentacji. Zgodnie z tymi informacjami, aby włączyć żyroskop i ustawić jego częstotliwość pracy należy zapisać do rejestru CTRL_REG1_G przykładową wartość: 0b10111111 (0xBF), co oznacza:

10 11	1	1 1 1
380Hz / 100 Cutoff	Żyroskop włączony	Osie Z, Y i X włączone

Wykorzystując wcześniej opisaną funkcję, konfigurowanie sensora G sprowadza się do zapisania liczby 0xBF do rejestru CTRL_REG1_G w urządzeniu G:

```
i2c_write_byte(0x6B, 0x20, 0xBF);
```

Liczba 0x6B jest adresem slave sensora G (pin SDO_G jest ustawiony), natomiast 0x20 to adres rejestru CTRL_REG1_G.

Odczytywanie danych z LSM9DS0

Dane z sensorów udostępniane są do odczytu z pamięci wewnętrznej IMU w 3 grupach. Każda grupa składa się z sześciu 8-bitowych rejestrów, które zawierają dane dla osi X, Y i Z w parach komplementarnych. Przykładowo, mierzone prędkości kątowe z żyroskopu udostępniane są w 6 następujących po sobie komórkach pamięci o adresach:

Dla osi X: 28h, 29h.

Dla osi Y: 2Ah, 2Bh.

Listing 6. Funkcja przesyłająca sekwencję Stop

```
uint8_t i2c_stop(void) {
    uint8_t i=I2C_ILOOP;
    TWCR=(1<<TWINT)|(1<<TWEN)|(1<<TWSTO);
    while ((i) && (!I2C_TWINTSET)) i--;
    if (I2C_TWINTSET) return I2C_RET_TWSR; else return 0;
}
```

Listing 7. Funkcje przesyłające dane za pomocą TWI (I²C)

```
uint8_t i2c_read_byte(uint8_t sla, uint8_t adr, uint8_t *data)
{
    //Start
    if (i2c_start() != 0x08) { i2c_stop(); return 0; }
    //Wysłanie adresu urządzenia SLAVE + WRITE
    if (i2c_write_data((sla<<1) | I2C_WRITE) != 0x18)
    {
        i2c_stop();
        return 0;
    }
    //Wysłanie subadresu
    if (i2c_write_data(adr) != 0x28 )
    {
        i2c_stop();
        return 0;
    }
    //Repeated Start
    if (i2c_start() != 0x10)
    {
        i2c_stop();
        return 0;
    }
    //Wysłanie adresu urządzenia SLAVE + READ
    if (i2c_write_data((sla<<1) | I2C_READ) != 0x40)
    {
        i2c_stop();
        return 0;
    }
    //Odczyt danych
    if (i2c_read_data_nack(data) != 0x58)
    {
        i2c_stop();
        return 0;
    }
    i2c_stop();
    return 1;
}

uint8_t i2c_write_byte(const uint8_t sla, const uint8_t adr, uint8_t data)
{
    //Start
    if (i2c_start() != 0x08)
    {
        i2c_stop();
        return 0;
    }
    //Wysłanie adresu urządzenia SLAVE + WRITE
    if (i2c_write_data((sla<<1) | I2C_WRITE) != 0x18)
    {
        i2c_stop();
        return 0;
    }
    //Wysłanie subadresu
    if (i2c_write_data(adr) != 0x28 )
    {
        i2c_stop();
        return 0;
    }
    //Wysłanie bajtu
    if (i2c_write_data(data) != 0x28 )
    {
        i2c_stop();
        return 0;
    }
    i2c_stop();
    return 1;
}
```

Dla osi Z: 2Ch, 2Dh. komplementarnych komórek. Przykładowy odczyt pomiarów prędkości kątowej osi konieczne jest pobranie obu wych z żyroskopu polega na odczycie

Tabela 5. Opis rejestrów konfiguracyjnych G

Adres	Nazwa	Przeznaczenie
0x20	CTRL_REG1_G	Za pomocą pierwszego z rejestrów ustala się częstotliwość wykonywania pomiarów: 95 Hz, 190 Hz, 380 Hz, 760 Hz. Bity 3...0 są odpowiedzialne za włączanie i wyłączenie sensora G.
0x21	CTRL_REG2_G	Konfigurowanie filtra górnoprzepustowego.
0x22	CTRL_REG3_G	Rejestr umożliwia sterowanie sygnałami na doprowadzeniach układu scalonego w zależności od zdarzeń. Bit I2_DRDY powoduje ustawienie wyprowadzenia DRDY_G, jeśli sensor G jest gotowy do odczytu.
0x23	CTRL_REG4_G	W tym rejestrze konfigurowana jest czułość żyroskopu w zakresach: 245, 500, 2000 dps (dps = stopnie na sekundę) oraz jest ustalana kolejność bajtów 16-bitowego wyniku pomiaru.
0x24	CTRL_REG5_G	Rejestr 5 zawiera między innymi włącznik kolejkowania FIFO, filtrowania górnoprzepustowego. Umożliwia także wyczyszczenie pamięci IMU (reboot).

sześciu następujących po sobie rejestrów poprzez wywołanie funkcji odczytu sekwencyjnego:

```
uint8_t dane[6];
i2c_read_sequence(0x6B, 0x28, dane, 6);
```

Liczba 0x28 jest adresem rejestru OUT_X_L_G – pierwszego z serii rejestrów zawierających dane X, Y oraz Z. Dane zostają zwrócone w formie 8-bitowych liczb w tabeli *dane[]*. Finalne 16-bitowe odczyty

otrzymywane są po przekształceniu komplementarnych par za pomocą operacji bitowych:

```
int16_t GX = (dane[1]<<8) | dane[0];
int16_t GY = (dane[3]<<8) | dane[2];
int16_t GZ = (dane[5]<<8) | dane[4];
```

Należy pamiętać, iż zwracane wartości są **typu całkowitego ze znakiem**. Dla uzupełnienia przykładu w tabeli 5 zamieszczono opis rejestrów konfiguracyjnych G, natomiast w tabeli 6 rejestrów konfiguracyjnych rejestru XM.

Kolejkowanie FIFO

Układ LSM9DS0 umożliwia odczytywanie danych z buforów kolejkowych FIFO o pojemności 32 wyników pomiarów (slotów) z żyroskopu i akcelerometru dla osi X, Y i Z. Bufory mogą działać w 5 różnych trybach.

FIFO Bypass. W tym trybie bufor przechowuje tylko dane tylko z ostatniego odczytu z sensorów, które są bezpowrotnie tracone w chwili nadpisania przez kolejne odczyty.

FIFO. Dane sensorów X, Y i Z zapisywane są w kolejnych komórkach kolejki do chwili, gdy wszystkie 32 sloty zostaną wykorzystane. Wówczas następuje zatrzymanie odczytów do czasu przywrócenia trybu Bypass.

Stream. W tym trybie dane zapisywane są w kolejce, dopóki wszystkie 32 sloty zostaną wypełnione. Gdy to się stanie następuje nadpisywanie najstarszych danych przez nowe odczyty.

Stream-to-FIFO. Dane kolekcjonowane są w trybie Stream do czasu wystąpienia zdarzenia zdefiniowanego w rejestrze INT1_CFG_G.

Bypass-to-Stream. Ten tryb zakłada przejście ze stanu Bypass do Stream po zjściu zdarzenia kontrolowanego poprzez rejestr INT1_CFG_G.

Podsumowanie

Mam nadzieję, że podane informacje oraz projekt modułu ułatwią jego samodzielne wykorzystanie. Wkrótce w miesięczniku EP opublikuję praktyczny przykład zastosowania układu LSM9DS0 do zdalnego sterowania kamerą.

Arkadiusz Witczak

```
Listing 8. Sekwencyjny odczyt i sekwencyjny zapis danych
uint8_t i2c_read_sequence(uint8_t sla, uint8_t adr, uint8_t dest[], uint8_t cnt)
{
    //Start
    if (i2c_start() != 0x08) { i2c_stop(); return 0; }
    //Wysłanie adresu urządzenia SLAVE + WRITE
    if (i2c_write_data((sla<<1) | I2C_WRITE) != 0x18)
    {
        i2c_stop();
        return 0;
    }
    //Wysłanie subadresu + autoincrement
    if (i2c_write_data(adr | (1<<7)) != 0x28)
    {
        i2c_stop();
        return 0;
    }
    //Repeated Start
    if (i2c_start() != 0x10)
    {
        i2c_stop();
        return 0;
    }
    //Wysłanie adresu urządzenia SLAVE + READ
    if (i2c_write_data((sla<<1) | I2C_READ) != 0x40)
    {
        i2c_stop();
        return 0;
    }
    //Odczyt danych
    for (uint8_t i=0; i<cnt; i++)
    {
        if (i < cnt-1)
        {
            //Odczyt z ACK
            if (i2c_read_data_ack(&dest[i]) != 0x50)
            {
                i2c_stop();
                return 0;
            }
        }
        else
        {
            //Odczyt ostatniego bajtu z NACK
            if (i2c_read_data_nack(&dest[i]) != 0x58)
            {
                i2c_stop();
                return 0;
            }
        }
    }
    i2c_stop();
    return 1;
}
```

```
Listing 9. Deklaracje nagłówków funkcji obsługi TWI
void i2c_init(void);
uint8_t i2c_start(void);
uint8_t i2c_write_data(uint8_t data);
uint8_t i2c_read_data_ack(uint8_t *data);
uint8_t i2c_read_data_nack(uint8_t *data);
uint8_t i2c_stop(void);
uint8_t i2c_read_byte(uint8_t sla, uint8_t adr, uint8_t *data);
uint8_t i2c_write_byte(uint8_t sla, uint8_t adr, uint8_t data);
uint8_t i2c_read_sequence(uint8_t sla, uint8_t adr, uint8_t dest[], uint8_t cnt);
```

Tabela 6. Opis rejestrów konfiguracyjnych XM

Adres	Nazwa	Przeznaczenie
0x1F	CTRL_REG0_XM	Uruchomienie procesu czyszczenia pamięci XM (reboot). Rejestr umożliwia także włączenie kolejki FIFO oraz filtrów górnoprzepustowych.
0x20	CTRL_REG1_XM	Włączenie sensora XM oraz konfigurowanie częstotliwości wykonywania pomiarów: 3,125 Hz, 6,25 Hz, 12,5 Hz, 25 Hz, 50 Hz, 100 Hz, 200 Hz, 400 Hz, 800 Hz, 1600 Hz.
0x21	CTRL_REG2_XM	Bity 5..3 odpowiedzialne są za wybór skali odczytów z akcelerometru spośród następujących zakresów: ±2g, ±4g, ±6g, ±8g, ±16g. Dostępna jest także opcja antyaliasingu.
0x22	CTRL_REG3_XM	Bity sterujące generatorami przerwań. Wśród nich są bity P1_DRDYA i P1_DRDYM odpowiedzialne za generowanie przerwania od akcelerometru lub magnetometru (INT1_XM).
0x23	CTRL_REG4_XM	Bity sterujące przerwaniem: P2_DRDYA i P2_DRDYM. Załączają przerwanie od sensora XM (INT2_XM).
0x24	CTRL_REG5_XM	Rejestr umożliwia włączenie lub wyłączenie termometru oraz steruje częstotliwością pomiarów wykonywanych przez magnetometr: 3,125 Hz, 6,25 Hz, 12,5 Hz, 50 Hz, 100 Hz. Częstotliwość 100 Hz jest możliwa do uzyskania przy ustawieniu wartości powyżej 50 Hz w rejestrze CTRL_REG1_XM
0x25	CTRL_REG6_XM	Wybór zakresu magnetometru: ±2/±4/±8/±12 Gs.
0x26	CTRL_REG7_XM	Wybór trybu pracy magnetometru.